

S:t Karins stads plan för småbarnsfostran

Fastställt i bildningsnämnden 18.10.2006 § 82.

Förord	1
1 Vad är småbarnsfostran?	3
2 Målen för småbarnsfostran i S:t Karins	3
3 Värdegrunden i småbarnsfostran i S:t Karins.....	3
4 Verksamhetsidé	5
5 Vision	5
6 Att utgå från barnet	7
7 Särdrag i inlärningen hos barn i den åldersgrupp som omfattas av småbarnsfostran.	8
8 Fostringsgemenskap.....	8
9 Metoder och arbetsformer i småbarnsfostran.....	9
9.1 Vad består småbarnsfostrans vardag av?.....	9
9.2 Språket är interaktionens redskap	9
9.3 Lek.....	10
9.4 Fysisk aktivitet	11
9.5 Konstupplevelse och förmåga att uttrycka sig.....	11
9.6 Barnet utforskar	12
10 Inlärnings- och verksamhetsmiljön.....	13
11 Specialdagvården i S:t Karins.....	14
11.1 Så fungerar specialdagvården	14
12 Barn med olika språk- och kulturbakgrund inom småbarnsfostran.....	15
13 Småbarnsfostran, förskoleundervisning och grundläggande utbildning som sammanhängande helhet	16
14 Småbarnsfostrans samarbetspartners i S:t Karins.....	16
15 Småbarnsfostrans uppföljning, utvärdering och kvalitetssystem	17

Förord

I Statsrådets principbeslut om riktlinjer för förskoleverksamheten (2002), fick Stakes i uppgift att utarbeta grunder för en riksomfattande plan för småbarnsfostran. Grunderna för planen för småbarnsfostran blev klara år 2003 och reviderades år 2005. "Syftet med grunderna för planen för småbarnsfostran är att främja verkställandet av småbarnsfostran på samma grunder i hela landet, styra den innehållsliga utvecklingen på området och att skapa förutsättningar för att utveckla kvaliteten på småbarnsfostran. Det sker genom att för enhetliga de arrangemang som behövs för att ordna småbarnsfostran" (Grunderna för planen för småbarnsfostran 2003). Kommunerna fick i uppgift att se över hur servicen inom småbarnsfostran verkställs inom respektive kommun och i sina egna planer konkretisera småbarnsfostrans innehåll och arbetssätt i olika verksamhetsformer.

Då riktlinjerna för den Riksomfattande planen för småbarnsfostran blev färdiga startade man i S:t Karins en process (vasuprocessen) med sikte på en egen plan för småbarnsfostran. Då, i april 2002, samlade man en vasu-grupp som skulle kartlägga småbarnsfostrans fält och funktioner i S:t Karins. I maj 2003 slutfördes arbetet och del I av S:t Karins stads plan för småbarnsfostran blev färdig.

Men processen fortgick utan avbrott. Därefter började man syna de pedagogiska principerna och de innehållsmässiga riktlinjerna i småbarnsfostran i S:t Karins. Hösten 2003 fick arbetsgruppen draghjälp av fyra olika grupper i form av verkstäder. De hade alla mellan fem och sju medlemmar som representerade olika yrken och dagvårdsformer och var från olika delar av staden. Detta arbete ledde in på nya spår och skapade nya verksamhetskulturer i S:t Karins. Verkstäderna satte i gång med att behandla de teman som getts dem, var och en i egen takt, och de sista verkstadsgrupperna kom samman på vårvintern 2006. Som mest var nästan femtio anställda inom S:t Karins dagvård vid sidan av sitt arbete aktivt med i vasu-processen.

Småningom började dagvårdsenheterna i S:t Karins parallellt med stadens vasu-arbete utarbeta sina egna planer för småbarnsfostran. I och med detta arbete i enheterna började också förmännen inom dagvården småningom engagera sig i hela stadens vasu-arbete. Från och med våren 2005 gavs det tid att under förmännens månatliga Forum behandla ärenden i anslutning till planen för småbarnsfostran. Vid sidan av ekonomiska och administrativa ärenden fick man nu för första gången på förmansnivå en systematisk, pedagogisk diskussion om hur småbarnsfostran skulle genomföras.

Från första början såg man det som viktigt att så många arbetstagare som möjligt engagerade sig i processen. I själva verket har processen hela tiden varit viktigare än slutresultatet. Man föreställde sig att arbetstagarna i och med processen automatiskt skulle börja evaluera sina arbetssätt, och att det i sättet att arbeta skulle ske förändringar i riktning mot vasu-arbetets principer. För att underbygga en sådan förändring ordnades metodisk utbildning som stärkte arbetstagarnas medvetenhet och kunnande om centrala ämnessektorer inom småbarnsfostran. Utöver den externa utbildningen efterlystes gemensamma diskussioner och tankeutbyte. Detta resulterade bl.a. i utvärderingskvällar i de olika områdena. Där träffades nästan alla arbetstagare inom ett dagvårdsområde för att tillsammans begrundat frågor i anslutning till utvärderingen av småbarnsfostran. Det har funnits ett uppenbart behov för sådana samlingar, och man kommer att fortsätta med dem också efter att planen för småbarnsfostran har blivit färdig.

I S:t Karins valdes fostringsgemenskap till ett av vasu-arbetets tyngdpunktsområden. Redan i processens början fick man föräldrarna med i funderingarna kring småbarnsfostran. Det skedde vid en kväll kring fostringsgemenskap i allaktivitetshuset i Littois. Denna mycket välbesökta sammankomst fick dessutom en uppföljning i auditoriet i Hovirinta. Sedan enheterna inlett sitt vasu-arbete har föräldrarna kunnat delta i det på många, för de olika enheterna utmärkande sätt .

Diskussionen om planen för småbarnsfostran berörde inte enbart dagvården. Under processens gång har arbetsgruppen för småbarnsfostran träffat samarbetspartners från hemförsamlingen, rådgivningen, socialarbetet, den privata dagvården etc. De givande diskussionerna har gjort redan rådande samarbetsformer till etablerad praxis eller fött idéer som ännu i samförstånd ska utvecklas.

I S:t Karins stads plan för småbarnsfostran finns inskrivna löften som personalen är beredd att binda sig vid. Skrivarbetet är slutfört för den här gången, men de gemensamma överläggningarna, diskussionerna, de interna utbildningarna och andra under processens gång etablerade förfaringssätt fortsätter. Genom ett utvärderande arbetssätt iakttar vi vår egen verksamhet och tar emot respons från våra klienter och kolleger. Vasu-arbetet fortgår alltjämt.

Maija-Liisa Rantanen

1 Vad är småbarnsfostran?

"Småbarnsfostran är växelverkan mellan vuxna och barn i de livsmiljöer som barnen är en del av och tar del i. Småbarnsfostran främjar balanserad tillväxt, utveckling och inläring hos barnet." (Grunderna för planen för småbarnsfostran, 2003)

Den småbarnsfostran som samhället arrangerar och övervakar är ett stöd för hemmets fostran av barnet, och den består av helheten vård, fostran och undervisning. Den är ett metodiskt och målmedvetet samarbete där barnets spontana lek spelar en central roll. I småbarnsfostran är en interaktiv gemenskap mellan barnet, fostrarna och föräldrarna av grundläggande betydelse.

Småbarnsfostran genomförs i samverkan med det omfattande nätverk som står till buds för barn och familjer. I S:t Karins sker största delen av småbarnsfostran i form av kommunal dagvård, men hos oss handhas småbarnsfostran också av den privata dagvården, av S:t Karins församling och olika organisationer. Andra ansvarsområden inom bildningsväsendet och enstaka ansvarsområden inom övrig förvaltning i S:t Karins stad ingår också i nätverket. Småbarnsfostran och den därtill hörande förskoleundervisningen och grundläggande utbildningen utgör i S:t Karins en i takt med barnets utveckling metodiskt avancerande helhet. Morgon- och eftermiddagsverksamheten för skolbarn inräknas också i småbarnsfostran.

2 Målen för småbarnsfostran i S:t Karins

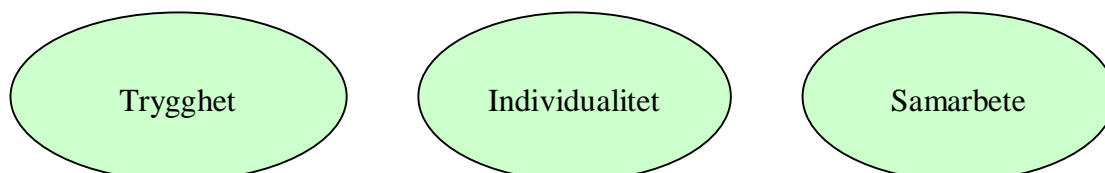
Vi respekterar barndomen som ett värde i sig: barnet har rätt att leva ett liv som är typiskt för barn. Ett barn som mår bra växer, utvecklas och lär sig saker. Barnet njuter av samvaron med fostrarna och i en stressfri och trygg atmosfär upplever det glädje och handlingsfrihet. Barnet intresserar sig för sin omgivning och kan använda sin energi till lek, inläring och vardagssysslor med lämplig kravnivå.

S:t Karins är en naturnära stad, därför vill vi fostra våra barn att njuta av naturen och att bli vuxna som respekterar den.

3 Värdegrunden i småbarnsfostran i S:t Karins

I planen för småbarnsfostran redogörs för de värden och mål som styr arbetet. I de olika dagvårdsenheterna och tillsammans med samarbetsparterna har man reflekterat över grunden för detta arbete och meningen med det; varför och hur skall jobbet utföras, vad är det man ser som viktigt. Under arbetet med planen har man samtalat med föräldrarna om hemmens värderingar och om de förväntningar man har på fostrarna.

Efter genomgången utkristalliserades de grundläggande värdena inom dagvården i S:t Karins så här:

Trygghet. En 6-åring tankar om trygghet: *"när pappa och mamma är på jobb är det tryggt att vara i dagvård, utan vård kan man dö av hunger och gå vilse, det känns tryggt med tantens förmaningar.*

De funderingarna innehåller en stor insikt om verkligheten: i första hand kommer hemmet och föräldrarna och sen det trygga vårdstället där en välbekant fostrare sätter trygga gränser.

Fostrarna har begrundat barnets psykiska trygghet. När kan ett barn känna sig så tryggt att det vågar uttrycka sina känslor? När känner barnet att det blir accepterat, när uppskattas barnet som den person det är, av ingen diskriminerad? Barnet har en plats i sin egen grupp och interaktionen mellan barnet och fostraren fungerar. Arbetet utförs så att dagvården som miljö, med sina utrymmen, redskap och gårdar är en trygg plats för det lekande barnet och för hela det välbekanta kamratgänget. På så sätt bildar de psykiska och fysiska förhållandena på dagvårdsstället en trygg helhet.

Individualitet. Med barns ord kan individualitet betyda att: *"alla är på sitt eget sätt, man får vara tystlåten eller ha rött hår, man har kompisar fast man har fräknar, alla kan inte vara bra på att till exempel springa."*

Det här visar att i barnets tankevärld borde var och en få vara sig själv och accepteras sådan hon/han är med sina starka sidor och sina brister. Yrkeskunniga fostrare kan stöda varje barns utveckling genom att sporra och ge goda råd. Familjerna och barnen är individuella och man försöker så långt det går att hantera olika behov och situationer.

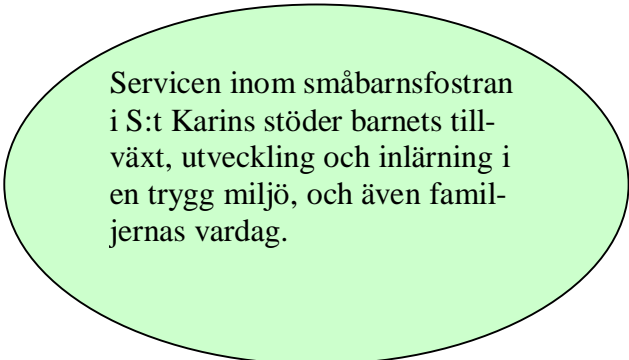
Samarbete. Så här har eftisbarn i S:t Karins tänkt sig samarbete: *"man hjälper andra, städar efter sig, hjälper om någon har slagit sig, följer reglerna"* och som sista ställningstagande *"det lönar sig att gå med i scouterna om man inte klarar att samarbeta"*.

Barn ser samarbete som gruppens funktionsduglighet, man kan be om och få hjälp, det är allas plikt att sköta gemensamma uppgifter och hålla fast vid regler som man enats om.

Dessa allmänna principer gäller också i en fungerande arbetsgemenskap. Man samarbetar med hemmen. Målet är att trygga varje barns individuella utveckling och inläring.

Inom dagvården samarbetar man områdesvis. Det finns tre dagvårdsområden: norra, centrum och västra. Man har också samarbete mellan olika dagvårdsformer, med specialdagvården och skolorna. Vid områdesmötena för planering behandlar man bl.a. dagvårdsansökningar, semesterarrangemang och ärenden som gäller reservvården. Dagvården ingår som del i olika servicenätverk, bl.a. i bildnings-, social- och hälsovårdstjänsterna. Då man inom dagvården vid behov hänvisar familjer till sakkunniga av annat slag är det fråga om mångprofessionellt samarbete. Också sådant samarbete hör till vardagen i daghemmen, där dagvårdsproffs med olika typer av utbildningar förenar sitt kunnande för barnens bästa.

4 Verksamhetsidé

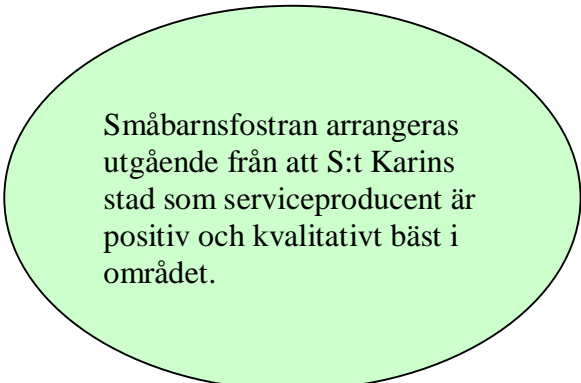

Service inom småbarnsfostran i S:t Karins stöder barnets tillväxt, utveckling och inläring i en trygg miljö, och även familjernas vardag.

Verksamhetsidén visar varför dagvården i S:t Karins behövs och vilken funktion den har i det kommunala servicesystemet. Följande aspekter är viktiga då man arrangerar dagvård:

- Dagvårdsstället är med avseende på läge och andra faktorer lämpligt för barnet och familjen. Man kan tillgodose familjernas växlande behov.
- Dagvården är en metodisk och målinriktad verksamhet.
- Den plan för småbarnsfostran och / eller förskoleundervisning som bör göras för varje barn garanterar stöd för dess individuella tillväxt, utveckling och inläring.
- Småbarnsfostran bygger på en god fostringsgemenskap.
- För att stöda barnet och familjen söker man vid behov hjälp av andra experter.
- Vårdställen är trygga för barnen. Stadigvarande och yrkeskunniga fostrare skapar en psykiskt och fysiskt trygg atmosfär.
- Fostrarnas yrkesskicklighet upprätthålls med utbildning och andra stödåtgärder.

5 Vision

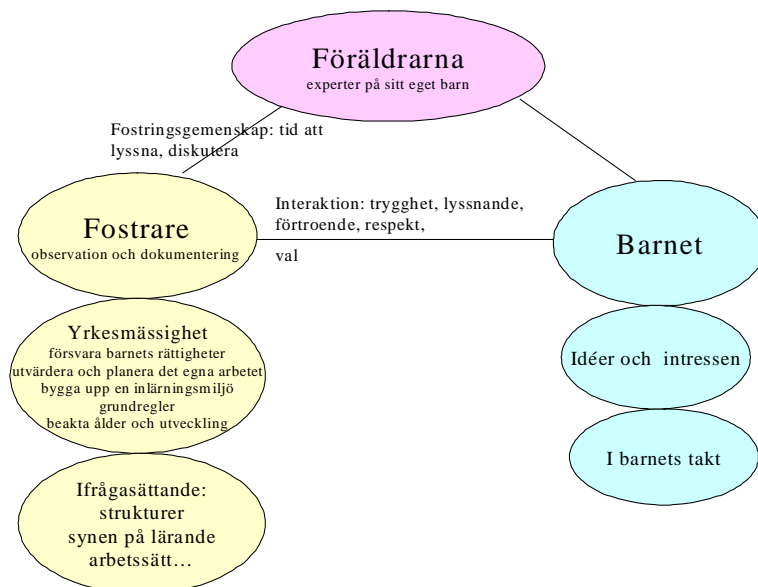

Småbarnsfostran arrangeras utgående från att S:t Karins stad som serviceproducent är positiv och kvalitativt bäst i området.

Med visionen anger man målbilden för hur S:t Karins dagvård borde fungera. Visionen för dagvården sträcker sig till år 2011. Om ungefär fem år ser det ut så här inom dagvården i S:t Karins:

- Kvalitets- och utvärderingssystemet för dagvården har blivit färdigt.
- Dagvårdstjänster erbjuds enligt efterfrågan i den form och i de områden där det finns behov.
- Alla dagvårdsgrupper fungerar hela tiden enligt dagvårdsförordningen.
- Dagvårdens användningsgrad är på rimlig nivå utan överbeläggning av platserna.
- Ett barn som behöver särskilt stöd eller speciell fostran får plats i en mindre vårdgrupp eller får på annat vis det stöd hon/han behöver.
- I alla daghem, gruppfamiljedaghem och i morgon- och eftermiddagsverksamheten arbetar man helst i smågrupper.
- Hela personalen deltar före 31.7.2007 i en kartläggning av kunnandet och på grundval av den ordnas systematisk utbildning.
- Dagvårdspersonalen får vid behov handledning.
- En anställd inom dagvården röker inte under arbetstid.
- Man anslår tid för dagvårdsenheternas pedagogiska ledning.
- Inom dagvården anställs en andra talterapeut och till varje daghem en resurspedagog (fi.resurssierityislasterhanopettaja, relto).
- De ambulera specialbarntädgårdslärarnas arbetsinsats sätts in för att stöda de barn som flyttat över från förskoleundervisningen till skolan.

6 Att utgå från barnet

Idén om barnet som utgångspunkt i småbarnsfostran i S:t Karins bygger på respekt för barndomen som ett värde i sig. Målet är barn som mår bra. Barnet har rätt att vara ett barn: i sin egen ålder, med sitt eget utseende och sina personliga drag. Det har rätt till den omvårdnad, fostran och till det stöd som behövs i varje enskilt fall. Varje barn är alltså speciellt.

Utgående från samtal med föräldrarna utarbetas för varje barn en plan för småbarnsfostran eller för förskoleundervisning, och med överenskomna mellanrum evaluerar man hur planen genomförs. I dagvården samlar man för varje barn material i en utvecklingsmapp (Portfolio) som ska beskriva barnets tillväxt, utveckling och inläring, verksamhet och intressen. Mappen finns på dagvårdsstället, till hands för föräldrarna, och fungerar som ett av redskapen vid utvärdering av småbarnsfostran och bedömning av barnets utveckling.

I S:t Karins stads småbarnsfostran betonas växelverkan mellan barnet och fostraren. För att en god växelverkan ska uppstå krävs att fostrarna är genuint närvarande och att de lyssnar på barnen. Med hjälp av ett självvärderande arbetssätt utvärderar fostrarna medvetet sitt eget sätt att kommunicera med barnet. Genom att lyssna på barnet skapar fostraren en uppväxtmiljö som är trygg och accepterande för barnet, och som sporrar det att undersöka och lära sig. Smågruppsverksamhet möjliggör ett individuellt beaktande av barnet och en god växelverkan mellan barnet och fostraren.

7 Särdrag i inläringen hos barn i den åldersgrupp som omfattas av småbarnsfostran

Barnet lär sig genom att leka, röra sig, pröva, diskutera, fråga och undersöka. Barnet lär sig både då det själv utforskar sin omgivning och i växelverkan med fostrare och andra barn.

Glädjen i att lära sig saker föds ur intresse, känsla av delaktighet och goda gemensamma erfarenheter. Fostrarens uppgift är att sporra och ge stöd, och att skapa en uppväxt- och inlärmingsmiljö som är anpassad efter barnets ålders- och utvecklingsnivå. I småbarnsfostran skapar man grund, beredskap och intresse för ett livslångt lärande

8 Fostringsgemenskap

Beaktandet av det som gagnar barnet och dess rättigheter är vad som styr småbarnsfostran. Fostringsgemenskap är ett medvetet engagemang hos föräldrar och småbarnsfostrare som vill stöda barnets tillväxt, utveckling och inläring. Mellan familjen och dagvården råar en öppen växelverkan som förutsätter förtroende, jämlikhet och ömsesidig respekt.

För barnet är det viktigt att de förväntningar som ställs på det hemma och i dagvården är i balans och att det råder samförstånd om målen. Föräldrarna har i första hand rättigheten att fostra sina barn och de bär ansvaret för barnets fostran. Föräldrarna är också de som känner sitt barn bäst. Personalen har sitt yrkesmässiga kunnande som bygger på utbildning och erfarenhet. Värderingar, synsätt och ansvar i anslutning till fostringsgemenskapen diskuteras både i den fostrande gemenskapen och med föräldrarna.

Syftet med fostringsgemenskapen är att ge föräldrarna stöd i deras fostraruppgift och att i samarbete med dem skapa en plan för att främja barnets tillväxt, utveckling och inläring. Avsikten är också att främja olika former och mönster för samarbete mellan föräldrar, samt att nätverk bildas föräldrar emellan.

I S:t Karins genomförs fostringsgemenskapen på sätt som man i samråd enats om:

- Ett barn som ska börja i dagvård får utan kostnad bekanta sig med sitt blivande dagvårdsställe, förälder/föräldrarna får vara med
- Barnets individuella plan för småbarnsfostran eller förskoleundervisning (samtal på hösten och utvärderingssamtal på våren, samt därtill vid behov)
- Portfolio
- Dagliga samtal då barnet förs eller hämtas
- Femåringspaketet
- Meddelanden till familjen
- Föräldrakvällar
- Föräldragrupper
- Familjeevenemang

9 Metoder och arbetsformer i småbarnsfostran

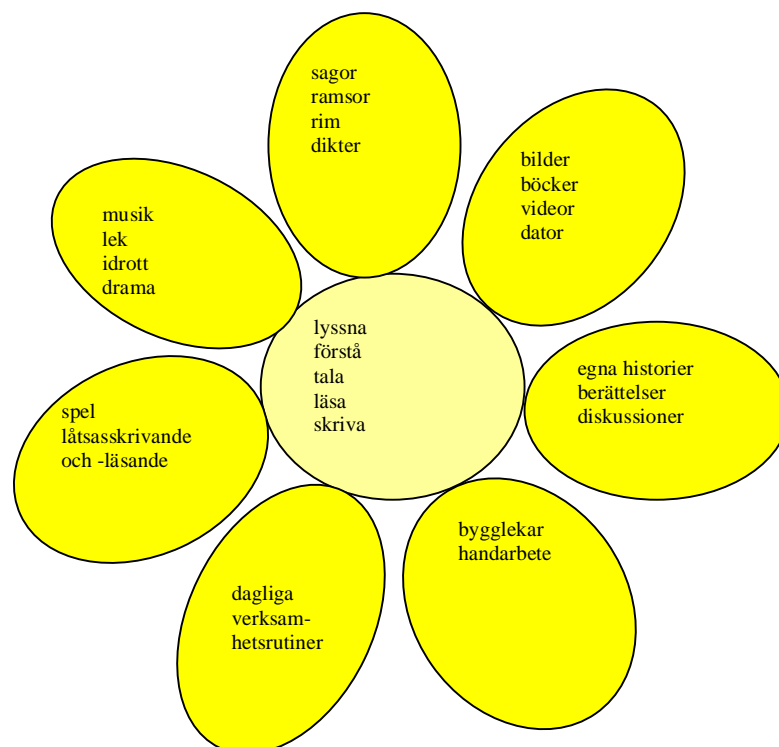
9.1 Vad består småbarnsfostrans vardag av?

Småbarnsfostrans huvudsakliga mål är barn som mår bra. För att barnet ska må bra bör det kunna känna sig tryggt. Känslan av trygghet uppstår framför allt tack vare ett varmt samspel mellan barnet och fostraren och en miljö som är anpassad efter barnets ålders- och utvecklingsnivå. Genom att observera barnet kan fostraren identifiera barnets individuella behov. Innehållen i småbarnsfostrans vardag blir till då man tillgodoser dessa behov.

I småbarnsfostran är alla vanliga vårdssituationer tillfällen för inläring. Ju mindre barnet är, desto viktigare är inläringen i samband med måltider, påklädning och andra sådana situationer. Då barnet växer och utvecklas vidgas dess värld småningom och det får mera att lära sig. Tillsammans med föräldrarna enas man om principerna för hur barnets utveckling ska stödas. Med yrkesskicklig ledning av en fostrare är det möjligt att observera barnets livssfar och undersöka vad som intresserar det. Genom att ta med nya element i leken och i barnets övriga aktiviteter berikar fostraren barnens uppfattningar och dess värld.

Årstidernas växlingar och helger och märkesdagar under kalenderåret ger småbarnsfostran ett kulturellt innehåll som man tillsammans med barnen kan behandla på många olika sätt. Den vida orienteringen inom småbarnsfostran gör det möjligt att närma sig uppgiften ur historisk, matematisk, naturvetenskaplig, estetisk, etisk och religiös synvinkel. I småbarnsfostran gäller det för fostraren att planera barnets vardag så att dess tillväxt och utveckling blir harmonisk.

9.2 Språket är interaktionens redskap

I mitten av språkblomman, som är S:t Karins egen blomma gulsippan, uppräknas sådant som man tränar inom småbarnsfostrans område för språkutveckling. Kronbladen visar olika sätt att skaffa sig färdigheter som har att göra med språkutvecklingen.

Språket är interaktionens redskap. Genom att uppmuntra till interaktion stöder man den språkliga utvecklingen. Språket har central betydelse för utvecklingen av barnets personlighet. Ett litet barn uttrycker sig och sin vilja med gester, miner och rörelser som fostraren svarar på genom att leva sig in och reagera på ändamålsenligt sätt, och därmed uppmuntra barnet till samspel.

Språket är tankens redskap, med vars hjälp barnet fantiserar, tillägnar sig kunskap, löser problem och kan tänka logiskt. Småbarnsfostrans miljö stöder barnets språkutveckling genom att erbjuda rikligt med situationer där man kan lära sig begrepp och producera och förstå språk. Sagor, berättelser, dikter och rim berikar språket.

Språkbehärskning är grunden för inläring och för att de sociala färdigheterna ska utvecklas. Språket används som stöd för handlandet i de dagliga rutinerna där tal och handling förenas. En aktiv dialog mellan barnet och fostraren främjar språkutvecklingen. Barnets tilltro till sin egen förmåga och modet att uttrycka sig utvecklas i inläringssituationer. Barnet bör också ha möjlighet att vara tyst, för sig själv eller tillsammans med andra.

Fostraren lyssnar på barnet och är dess samtalspartner och förebild i språkbruk. Fostrarens uppgift är att följa med barnets språkutveckling och vid eventuella problem ge mera stöd. Vid behov skickas barnet till fortsatta undersökningar. I dagvården i S:t Karins används övningsuppgifter som stöder språkutvecklingen samt uppföljningsmetoder (bl.a.: Lukuleikkejä lapsille, Äänneleikit, Aakkoskerho, Aamu – suomen kielen kuvasanakirja, Kukuma, Löytöretki kieleen, Salainen Maa, Suujumppa, Språklekar).

9.3 Lek

"Det är att ha roligt och vara tillsammans med sin kompis", sade en femårig flicka om dagis.

Det finns styrka i leken. Man rycks med i den. Den lockar en att pröva på och fantisera. Den får rädsor och spänningar att släppa. I leken utforskar barnet världen omkring sig och lär sig. I barnens grupp lekar gör man iakttagelser, får erfarenhet och skapar samband mellan tanke och verklighet. Leken är på låtsas men för ett barn är leken allvar.

Leken börjar redan innan barnet är en självständig aktör. I famn- och gunglekar lockar fostraren barnet till interaktion. För de minsta barnen är imitation den viktigaste lekformen. Med sina sinnen utforskar ett litet barn sin omgivning. Detta outtröttliga undersökande är en övning för att ge fantasin underlag och stoff för framtida fantasilekar.

Fantasin befriar barnet från tidens och platsens begränsning och lockar det att planera sin aktivitet. Fantasileken fungerar som en bro mellan barnets erfarenheter och dess förståelse av dem. På så sätt tar barnet leken till hjälp för att begripa hur saker fungerar.

Leken utvecklar barnets språkliga och fysiska färdigheter och hjälper det att gestalta sin omgivning. I leken utvecklas barnets förmåga att lösa problem, dess fantasi och sociala kompetens. Barnet behöver erfarenhet av olika slags lekar. Ibland behöver det lekro helt för sig själv och däremellan är det roligt att leka i en stor grupp.

I leken observerar fostraren hur barnet utvecklats och vad som just då är viktigt för det. Fostraren kan vara med om både att planera leken och delta i den. Genom att ge modeller kan fostraren medvetet föra in sådana element i leken som är bra för barnets inläring. Fostraren bör känna till lekens olika utvecklingsstadier. Barnet behöver stöd vid övergången från ett stadium till ett annat. Fostrarens uppgift är att märka när en lek har satt i gång och att ordna med tid, plats och redskap för leken. En bra fostrare inser snabbt när ett barn behöver hjälp med att hitta en idé till en lek, välja en roll och utveckla sin talang att förhandla. Fostraren visar respekt för barnet genom att vara intresserad av dess lek.

9.4 Fysisk aktivitet

”Det är att man får kraft och blir hungrig – och sen äter man och får mera förstånd” lydde en 4-årig pojkes sammanfattning av dagvården.

Fysisk aktivitet stöder barnets hela utveckling. Då barnet rör sig lär det sig behärska sin kropp och bekantar sig med sin omgivning. Medvetenheten om den egna kroppen och dess färdigheter stärker barnets självkänsla och sporrar det att utöka sin förmåga. Barnet har rätt att njuta av fysisk aktivitet utan prestationskrav. Regelbunden motion främjar barnets hälsa och lägger grunden för en livsstil som innehåller element av fysisk aktivitet.

Fostraren erbjuder barnet möjlighet till daglig, mångsidig fysisk aktivitet både inne och ute. Hon/han ser inom möjligheternas gränser till att verksamhetsmiljön inbjuder till fysisk aktivitet, att det finns olika slags motionsredskap och att barnen kan använda dem i sina dagliga lekar. Fostraren uppmuntrar och sporrar barnet att intressera sig för fysiska aktiviteter, under beaktande av de möjligheter årstiderna ger.

I S:t Karins kan man göra utflykter till skogarna i närheten. De korta avstånden till utflyktsmålen ger möjlighet till Skogsmulle-verksamhet, en aktivitet som fått stor spridning i S:t Karins. Många motionsplatser: Vapari, simhallen, ishallen, allaktivitetshuset i Littois, idrottsplanerna och skolornas och daghemmens gymnastiksalar står till småbarnsfostrans förfogande.

9.5 Konstupplevelse och förmåga att uttrycka sig

När barn upplever och skapar konst är det som de åstadkommer inte så viktigt för dem. Det är själva arbetet som är viktigt, och det som sker under processen. Då barn skapar konst kan de konkret visa sina tankar och känslor för andra, och därigenom uppleva olika saker. Att skapa och uppleva konst ger tillfredsställelse och kan skapa trygghet. Barnet lutar på sitt kunnande, där alla kreativa områden är tillgängliga.

Fostrarens uppgift är att erbjuda barnet så mycket som möjligt av olika konstnärliga upplevelser. Fostraren värdesätter barnets arbete genom att vara intresserad av det. Utöver positiva upplevelser kan också konstnärlig verksamhet stärka barnets språkutveckling och logiska tänkande. Konstnärlig verksamhet inverkar på hur barnets självkänsla och tänkande utvecklas, på hur det tillägnar sig etik och moral och hur de sociala färdigheterna utvecklas.

Inom småbarnsfostran bekantar man sig med bland annat följande konstformer: Inom bildkonst får barnet skapa och forma med händerna och samtidigt lär det sig hur man använder olika material och redskap.

Musik kan fostraren spontant eller planerat ta med i dagens aktiviteter, från vanliga vårdssituationer till planerade feststunder. Musik kan man ägna sig åt genom att sjunga, spela eller lyssna.

Olika former av litteratur ger barnet perspektiv på världen och utvecklar språk och fantasi. Fostraren ger barnet tillfälle till trevliga stunder med sagor, dikter, ramsor, rim, pekböcker, bilderböcker och faktaböcker. Det årliga evenemanget Minirunokaarina inspirerar barnen att göra egna dikter.

Inom teaterpedagogiken kan barnen identifiera sig med olika roller och bekanta sig med sånt som väcker deras intresse.

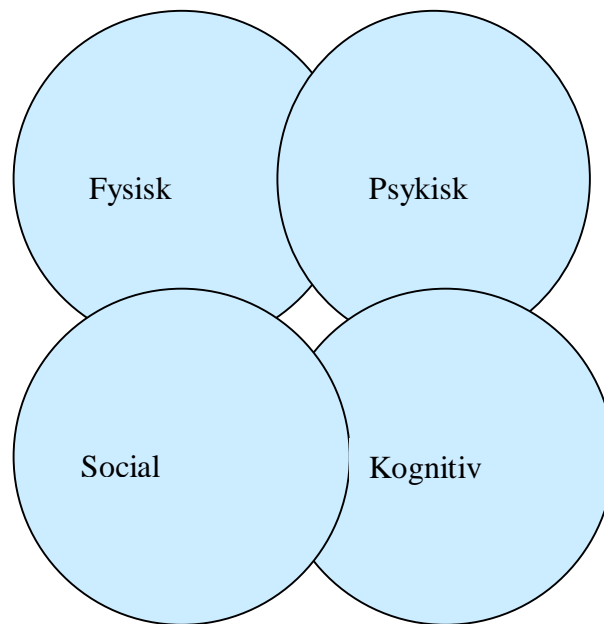
Dans är upplevelsemotion som förenar musik, fysisk aktivitet och drama.

9.6 Barnet utforskar

En utforskande nyfikenhet är naturlig för barnet. Genom att utforska den omgivande världen bygger barnet sitt eget jag. Utforskandet hjälper barnet att jämföra och pröva på. Barnet lär sig genom att själv göra saker. Fostraren uppmuntrar barnet att använda sina olika sinnen och ser till att det får tillräckligt med tid att förundra sig, att förstå och lära sig genom försök och misstag.

Fostraren lyssnar på barnet och får det med frågor och resonemang att tänka efter. Det finns inte nödvändigtvis ett rätt eller fel. Barnets val och åsikter respekteras. Saker att utforska och uppleva behöver inte sökas långt borta. Då träden, parkerna, de närbelägna skogarna och den byggda miljön i barnets vardagsvärld blir föremål för utforskning kan man få med alla innehåll som ingår i småbarnsfostran.

10 Inlärnings- och verksamhetsmiljön

Inlärnings- och verksamhetsmiljön är en helhet som består av den fysiska, den psykiska, den sociala och den kognitiva miljön. Den fysiska miljön består av utrymmen inomhus och utomhus inklusive närmiljö, samt redskap för verksamhet och lek. Den psykiska miljön omfattar grundtrygghet, välmående och en accepterande, varm och uppmuntrande atmosfär, där trygghet och stressfrihet betonas. Den kognitiva miljön bjuder på utmaningar och lockar barn att leka och lära sig genom att utforska och pröva på. Den sociala miljön garanterar trygga och fasta relationer mellan fostrare och barn och barnen emellan. En accepterande atmosfär där det är tillåtet att uttrycka sina känslor och åsikter både inom den fostrande gemenskapen och mellan barnet och fostraren, skapar en bas för barnets välbefinnande.

Då barnet inlemmas i småbarnsfostran för det med sig influenser från sin hemmiljö till den samfällda inlärnings- och verksamhetsmiljön. Därför är det viktigt att man med hjälp av fostringsgemenskapen skapar en förtroendefull och lyssnande atmosfär som stöd för barnets tillväxt och utveckling. Inlärnings- och verksamhetsmiljön förändras och lever hela tiden. Förändringar i barngruppens sammansättning, byten av fostrare etc. inverkar på barnets tillväxt och utveckling och på verksamhetens förutsättningar.

S:t Karins är en naturnära stad. Med sina skogar, sitt hav och sina sjöar erbjuder den en mångsidig inlärnings- och verksamhetsmiljö. Stadens långa historia är en rikedom i sig. Den märks också i form av olika typer av dagvårdslokaler. Mellan olika dagvårdsformer och verksamhetsenheter kan inlärnings- och verksamhetsmiljöerna skilja sig mycket, antingen i sin helhet eller på vissa delområden. En yrkeskunnig fostrares uppgift är därför att beakta de möjligheter som står till buds. Fostraren beaktar åldersstrukturen och utvecklingsnivån i sin barngrupp och modifierar omgivningen enligt behoven. Barnen får vara med och bygga inlärnings- och verksamhetsmiljön. Dessa ovan nämnda faktorer beaktas då man utarbetar enheternas egna planer för småbarnsfostran.

11 Specialdagvården i S:t Karins

Specialdagvårdens syfte är att garantera barnet möjligheter att fungera självständigt och som gruppmedlem enligt sina egna förutsättningar. Barnet kan behöva hjälp för att kunna leka, röra sig, prata eller till exempel få kamrater.

Barnet kan ha behov av specialstöd när det gäller:

- språk och kommunikation
- social interaktion
- att rikta och/eller upprätthålla uppmärksamheten
- ett kunskapsmässigt område, t.ex. inlärningssvårigheter
- motorisk utveckling
- behov som föranleds av handikapp eller kronisk sjukdom
- behov av stödåtgärder från barnskyddet

Barnets behov av stöd kan yppa sig på ett eller flera av utvecklingens delområden. Vid sidan av dagvårdens stödåtgärder kan barnets behov av stöd också kartläggas genom undersökningar hos läkare, psykolog, talterapeut, fysioterapeut, familjerådgivning eller hos specialsjukvården.

För alla barn som behöver specialstöd utarbetas en individuell plan för barnets lärande eller en individuell plan för barnets lärande i förskolan (hops). För de barn som omfattas av 11-årig läroplikt görs en plan rörande anordnande av individuell undervisning (hojks). Planen utarbetas i samarbete med barnets föräldrar, fostrare och de samarbetsparter som ger barnet rehabilitering. Barnets starka sidor och behov av stöd är utgångspunkterna för den pedagogiska planen. I planen noteras behovet av förändring i inlärningsmiljön och de stödtjänster som barnet behöver. Av planen kan man också utläsa hur utvärderingen och uppföljningen genomförs.

11.1 Så fungerar specialdagvården

I S:t Karins genomförs specialdagvården i vanliga dagvårdsgrupper i daghemmen eller i familjedagvården, t.ex. genom att minska gruppens storlek och/eller med stöd av en assistent och ledning av personal inom specialdagvården. Specialdagvård genomförs också i en integrerad specialgrupp (i gruppen ingår 12-15 barn av vilka ungefär fem är i behov av särskilt stöd). Den specialbarträdgårdslärare som arbetar med gruppen ansvarar för småbarnsfostran för barn med behov av särskilt stöd. I S:t Karins finns för tillfället två grupper med barn som behöver stöd för sin språkutveckling och kommunikation och en grupp med sådana barn som behöver hjälp med uppmärksamheten och den sociala interaktionen.

Av dem som arbetar inom specialdagvården fungerar den ambulerande specialbarträdgårdsläraren och dagvårdens talterapeut som stöd för personalen i daghemmen, familjedagvården och lekverksamheten. Den ambulerande specialbarträdgårdsläraren observerar verksamheten i barngrupperna i sitt område, bedömer barnens behov av stöd och deltar i

småbarnsfostran för barn med behov av särskilt stöd. Den ambulering barnträdgårdsläraren ger dagvårdspersonalen råd, hänvisar vid behov barnet till undersökningar, utarbetar i samarbete med föräldrarna och dagvårdspersonalen en individuell plan för barnets lärande och deltar i det omfattande nätverksarbetet. De ambulering barnträdgårdslärarna gör årligen gruppundersökningar av skolmognaden i förskolegrupperna. Dagvårdens talterapeut arbetar med att utveckla barnens språk, tal och interaktionsförmåga. Talterapeuten samarbetar med föräldrarna, dagvården och bl.a. med hälsovårdspersonalen. Syftet med talterapi är att förebygga, att så tidigt som möjligt upptäcka och få bukt med kommunikations-svårigheter samt att vid behov hänvisa till vidare undersökning. I enlighet med den områdesindelning av vårdställen som gjorts i S:t Karins betjänas en del av barnen inom dagvården av hälsocentralens talterapeut. En resurspedagog (ressursierityislastentarhanopettaja) arbetar på dygnet runt-daghemmet Rinkeli och ansvarar där för specialundervisningen och därmed förknippade uppgifter för barn med behov av särskilt stöd, i samarbete med familjerna, personalen på daghemmet och andra samarbetsparter. Inom specialdagvården arbetar dessutom assistenter som stöd för grupper eller enskilda barn.

I dagvården är det möjligt att redan under de första åren upptäcka riskfaktorer för barnets utveckling och inlärningsförutsättningar. På så sätt kan man hindra att svårigheterna ackumuleras och undvika att de senare blir större. Beaktandet av barnets individuella behov för att kunna ordna med tillräckligt stöd förutsätter att dagvårdspersonalen bl.a. kontinuerligt utvecklar nätverkssamarbetet mellan skolan och socialväsendet och fortbildar sig. Vid behov samarbetar man med rådgivningen, socialvården, handikapparbetet, familjerådgivningen, skolan, specialomsorgsdistriktet, ÅUCS samt olika terapeuter och psykologer.

12 Barn med olika språk- och kulturbakgrund inom småbarnsfostran

Språk- och minoritetskulturer. De svenskspråkiga barnen har subjektiv rätt till dagvård på sitt modersmål.

I S:t Karins fungerar tre svenska daghem (Koivukulma / Björkhagen och köptjänstdaghemmen Skogsgläntan och Voivala daghems svenska grupper), där småbarnsfostran beaktar den finlandssvenska kulturen och traditionerna, och där man stärker barnens svenska språkutveckling. Daghemmen är avsedda för barn med svenska som modersmål och för tvåspråkiga barn. Den svenska dagvården i S:t Karins samarbetar, förutom med finska partners, också med det svenska skolväsendet i Åbo, Åbo svenska församling och Kärkulla.

Finska som andra språk. Barn som hör till andra språkgrupper och kulturer får dagvård och förskoleundervisning i de vanliga finska dagvårdsgrupperna. De barn som har en annan språk- och kulturbakgrund får i sin småbarnsfostran stöd för att utveckla en positiv jagbild. Det sker genom att beakta deras kulturella bakgrund. De barn som har ett annat språk än finska som modersmål lär sig finska i naturlig interaktion med finskspråkiga barn och vuxna.

Ett mångkulturellt arbetssätt förutsätter nära samarbete med vårdnadshavarna. På grund av sin egen bakgrund har föräldrarna mycket varierande förutsättningar att stöda sitt barns språkliga utveckling. Då barnet kommer i dagvård diskuteras familjens språk- och kultur-

bakgrund och religiösa övertygelse med vårdnadshavarna. Samtidigt informerar man dem om dagvård och uppfostringsmetoder i Finland och sammanjämkar sådana skillnader i kulturerna som inverkar på barnets vardag. Vid behov kallar man in tolk. En individuell plan för barnets lärande utarbetas, och i den noteras de närmaste målen för framstegen i finska språket, stödformerna och eventuellt behov av annat stöd. I samarbetet med föräldrarna betonas att barnets modersmål är viktigt som stöd då det lär sig finska.

I verksamheten lägger man särskild vikt vid att de finska språkkunskaperna utvecklas på så sätt att barnet först får ett vardagsordförråd och kan använda det naturligt i olika situationer. För att underbygga förståelsen kan man i gruppen använda kommunikationsmetoder som stöder talet (bilder, gester, extra tydligt uttal, nyckelord). Med tanke på utvecklingen av barnets identitetskänsla är det viktigt att också sådant som ingår i dess egen kultur värdesätts och att det syns i dagvårdens vardag. Målet är att barnet före läropliktsåldern har fått tillräckliga kunskaper och inlärningsfärdigheter i finska språket.

13 Småbarnsfostran, förskoleundervisning och grundläggande utbildning som sammanhängande helhet

Inom dagvården samarbetar olika dagvårdsformer områdesvis. För en del av barnen i familjedagvård kommer man t.ex. överens om reservplats i en viss grupp i ett daghem. Då barnet kommer till sin reservvårdsplats får personalen bra basinformation om barnet i häftet Teethän työtä kanssamme. På alla dagvårdsställen gör man vid tiden för barnets födelsedag en sammanställning om hennes/hans tillväxt och utveckling. Då ett barn helt och hållet flyttar från ett dagvårdsställe till ett annat ser man till att föräldrarna från det förra stället tar med sig barnets individuella plan för småbarnsfostran, sammanställningarna om tillväxt och utveckling samt Portfolion.

Inom bildningssektorn är skolorna och dagvården uppdelade i tre områden där skolor och förskoleenheter samarbetar enligt närskolprincipen. Förskolans och skolans lärare och speciallärare samarbetar bland annat då de sammanställer klasser av nybörjare i skolan och då de dryftar enskilda barns behov.

14 Småbarnsfostrans samarbetspartners i S:t Karins

Den privata dagvården. S:t Karins stad köper vid behov dagvårdsplatser av privata serviceproducenter. Köptjänstplatserna fungerar som en flexibel resurs då de kommunala dagvårdsplatserna är fyllda och det inte är möjligt eller lönsamt att skaffa tilläggsresurser för att skapa egna platser.

Hemförsamlingen. I lagen om barndagvård står att religiös fostran hör med bland dagvårdens uppgifter. Värdegrunden och visionen inom församlingens barn- och ungdomsarbete sammanfaller i hög grad med motsvarande tankar inom småbarnsfostran. Man ser som viktigt att barnet får träffa människor som visar omtanke och att de på så sätt får stöd i sin tillväxt och utveckling. Barnet får vara som man är i den åldern, får vara sig själv och har rätt att ingå i en vårdande gemenskap. Det religiösa inslaget inom småbarnsfostran ger

barnen chans att uppleva en känsla av helig närvaro och stillhet, att undra och ställa frågor om religion. Kyrkans och den kristna kulturens traditioner och innehåll är kärnan i den religiösa fostran som ges inom ramen för småbarnsfostran.

Med hemförsamlingen har man samarbete i form av söndagsskola i daghemmen och samlingar i kyrkan. En arbetsgrupp som ett par gånger i året möts i S:t Karins kyrka kommer med idéer för samlingarna. Församlingen ger dagvårdspersonalen stöd i frågor som gäller religionsfostran. Familjearbetet är ett gemensamt fält som både småbarnsfostran och församlingen vill utveckla.

Barnrådgivningen. Barnrådgivningarnas samarbete omfattar alla barn under skolåldern. Rådgivningarnas hälsovårdare och daghemspersonalen inom ett och samma område har ett fortlöpande samarbete för att främja barnens och familjernas välbefinnande. Femåringspaketet är ett samarbetsverktyg för att observera femåriga barn och bedöma deras utveckling. Till samarbetet med mödrarrådgivningen hör dagvårdens regelbundna informationer för dem som deltar i familjeförberedelse.

Familjerådgivningen. Arbetet i familjerådgivningen är främst inriktat på barn under skolåldern. Med tidigt ingripande försöker man hjälpa barn och familjer i problemsituationer. Samarbetet mellan familjerådgivningen och dagvården är i allmänhet anknutet till konsultationer i enskilda klientfall.

Hälsocentralpsykologen. Tyngdpunkten i hälsocentralpsykologens arbete för att stöda småbarnsfostran ligger på barnets utveckling som helhet eller på problem inom ett specialområde, på utredningar om skolmognad, behov av stöd i föräldraskapet och vård i olika krissituationer. På begäran besöker hälsocentralpsykologen dagvården för att observera barnens beteende och ge dagvårdspersonalen konsultthjälp.

Skolpsykologen deltar i de individuella skolmognadsundersökningarna och i bedömningen av lämplig skolform för barnet.

Psykiatriska kliniken för barn och ungdomar. Samarbetet med dagvården anknyter till enskilda klientfall. Dagvårdspersonalen kan vid behov be om konsultthjälp.

Familjearbetet. Inom socialarbetet har man utsett en egen kontaktperson för dagvården. Dagvårdspersonalen kan be social- och familjearbetet om konsultthjälp. Ifall ett barn placeras i dagvård på socialservicens rekommendation samlas föräldrarna, dagvårdspersonalen och representanter för socialarbetet till gemensamma uppföljningsmöten med syfte att stöda barnets välbefinnande.

Fritidsväsendet och hälsocentralens fysioterapeut. En specialidrottsinstruktör från stadens fritidsväsende och en fysioterapeut från hälsocentralen leder dagvårdsbarnens motorikgrupp. Barn som behöver stöd i sin motoriska utveckling får av daghemspersonalen rekommendation att delta i gruppens verksamhet. Fysioterapeuten besöker vid behov dagvården för att observera ett barn, ger personalen konsultthjälp och hjälper med planering och genomförande av barnets rehabilitering.

15 Småbarnsfostrans uppföljning, utvärdering och kvalitetssy-

stem

Syftet med uppföljning och utvärdering av småbarnsfostran är att stöda barnets välbefinnande och att se till att verksamheten kontinuerligt utvecklas. I S:t Karins utgör stadens plan för småbarnsfostran grunden för kvalitetsbedömningen.

I enlighet med S:t Karins stads allmänna direktiv finns i varje dagvårdsfastighet en uppdaterad brand- och räddningsplan, där det även framgår hur man ska agera i undantagssituationer. Varje dagvårdsenhets riskhanteringsplan innehåller en kartläggning av sådana faktorer som innebär risker för personalen hälsa, samt åtgärder för att eliminera eller minimera riskerna. I S:t Karins stad använder man en modell för tidigt stöd, med vars hjälp man försöker förutse vilka belastningsfaktorer arbetet innehåller.

Enligt S:t Karins stads plan för uppföljning och utvärdering (bilaga 3) är de centrala objekten för utvärdering inom småbarnsfostran interaktiv evaluering med barnet som utgångspunkt, arbetstagarens eller arbetsgemenskapens självutvärdering, utvärdering i anslutning till fostringsgemenskap samt föräldrarnas utvärdering av den genomförda verksamheten. Evalueringen av småbarnsfostran är huvudsakligen en kvalitativ, beskrivande utvärdering. Responsen analyseras och på basis av den drar man de nödvändiga slutsatserna.

Fostringsgemenskap bygger man upp bland annat genom att på hösten ha ett samtal om fostran med familjen till ett barn som inleder en vårdrelation. Då kommer man överens om gemensamma medel och mål för barnets tillväxt och utveckling och för samarbetet mellan hemmet och dagvården/förskolan. Före samtalet tänker föräldrarna igenom sina önskemål och antecknar dem, varefter man kommer överens om hur barnets vård, fostran och inlärning ska genomföras. Barnet kan delta i samtalet på ett sätt som de vuxna enats om. Det man kommit till under samtalet antecknas i form av en Plan för småbarnsfostran eller förskoleundervisning, som fungerar som grund för barnets småbarnsfostran eller förskoleundervisning. Barnets tillväxt och utveckling bedöms genom regelbunden dokumentering och i samtal med föräldrarna och barnet.

Fostringsgemenskapen liksom uppföljningen och utvärderingen av barnets tillväxt och utveckling genomförs för barn i alla åldrar så att man tillsammans fyller i blanketten ”Iakttagelser av barnets tillväxt och utveckling”. Med 5-åringarna gör man dessutom en noggrannare observation, Femåringspaketet, som finns i sammandrag i blanketten ”Hemmets och dagvårdens observationer av barnet”. Båda blanketterna skickas till rådgivningen för kännedom.

Barn i förskolåldern har möjlighet att under förskolårets vårtermin, i januari, delta i en gruppundersökning av skolmognaden. Under våren antecknar man tillsammans med förskolbarnen deras och föräldrarnas önskemål, eventuella behov av stöd och barnets starka sidor på blanketten ”Hemmets och förskoleundervisningens observationer som stöd för den grundläggande utbildningen”. Den ska användas av den blivande läraren.

Den dagliga interaktiva utvärderingen går ut på att man diskuterar med barnen om gruppens inbördes samspel och om vad man sysslat med. Tillsammans med barnen går man igenom vad de vill lära sig, vilka framsteg man gjort, och vad man kunde göra på något annat sätt.

I S:t Karins använder man Portfolio. I den dokumenteras barnets tillväxt, utveckling och inläring, och dess tankar, arbeten och intressen. De olika dagvårdsformerna och - enheterna genomför portfolioarbetet på det sätt de finner bäst. Portfolion motiverar barnet till självutvärdering, som bl.a. har som syfte att låta barnet upptäcka sitt eget inlärnings-sätt.

Den personal som arbetar med småbarnsfostran utvärderar sin verksamhet på det sätt som man kommit överens om i de olika enheterna. För utvärderingen av den pedagogiska verksamheten har utarbetats en enhetlig blankett för alla som arbetar med småbarnsfostran, och likaså har ett enhetligt formulär gjorts för utvärderingen av dagvårdsgemenskapens verksamhet. I alla dagvårdsenheter för man årligen utvecklingssamtal. I form av en verksamhetsberättelse utvärderar förskolundervisningens personal sin verksamhet och bedömer i vad mån förskolundervisningens mål har nåtts

I S:t Karins kan föräldrarna om de så vill vara med om att utvärdera och utveckla stadens plan för småbarnsfostran och den plan som tillämpas på det egna barnets dagvårdsställe. Småbarnsfostran och förskolundervisningen i S:t Karins utvärderas genom att man årligen begär respons av dem som använder tjänsterna.

Praxis för utvärderingen av småbarnsfostran utvecklas kontinuerligt. Genom att pröva olika sätt försöker man i S:t Karins hitta de bästa tänkbara metoderna och skapa enhetliga förfaranden.

Under arbetet med planen för småbarnsfostran har följande anställda suttit med i arbetsgruppen för planen för småbarnsfostran:

Eija Birkman, barnträdgårdslärare Kultanummen päiväkoti

Satu Jääskeläinen, lekledare S:t Karins lekverksamhet

Maret Kosola, specialbarnträdgårdslärare, dygnet runddaghemmet Rinkeli

Eija Lankiniemi, familjedagvårdare (område IV), daghemsföreståndare Rauvolan päiväkoti

Maarit Linnavuori, barnträdgårdslärare "Familjehuset" Koivu ja Tähti

Raija Mansikkala, ambulering specialbarnträdgårdslärare

Merja Nilsson, familjedagvårdare (område III)

Maija-Liisa Rantanen, daghemsföreståndare Kesämäen päiväkoti

Verkstäder för planen för småbarnsfostran:

1. Synen på barn och inläring i småbarnsfostran i S:t Karins
Minna Ahde, ambulering specialbarntädgårdslärare
Tiina Huhtala, ambulering specialbarntädgårdslärare
Tiina Lehtonen, lekparksledare, S:t Karins lekverksamhet
Maria Nurminen, barnskötare Littoisten päiväkoti
Tarja Savioja, barntädgårdslärare Kultanummen päiväkoti
Helena Takkinen, familjedagvårdare (område III)
2. Uppväxt- och inlärningsmiljön i S:t Karins småbarnsfostran
Marja Aaltonen, barntädgårdslärare Koriston päiväkoti
Jaana Kalliokoski, barntädgårdslärare Kesämäen päiväkoti
Saila Lind, anställd för vård och fostran Rauvolan päiväkoti
Eila Lipponen, familjedagvårdare (område I)
Tiina Loikas, familjedagvårdare (område I)
Riikka Rantalaiho, anställd för vård och fostran Rauvolan päiväkoti
Soili Sauhula, familjedagvårdare (område IV)
Laila Tanskanen, lekparksledare S:t Karins lekverksamhet
3. Metoder och arbetssätt i småbarnsfostran i S:t Karins
Päivi Kautila, barntädgårdslärare Kesämäen päiväkoti
Raija Kaukonen, familjedagvårdare (område II)
Pirkko Keto, lekparksledare S:t Karins lekverksamhet
Arja Rintala, familjedagvårdare (område III)
Jaana Sinervä-Läpinen, barnskötare Hovirinnan päiväkoti
Tuire Väisänen-Kivelä, barntädgårdslärare dygnet runddaghemmet Rinkeli
4. Uppföljning och utvärdering av småbarnsfostran i S:t Karins
Heli Ali-Eskola, barnskötare Littoisten päiväkoti
Sirke Jäppinen, barntädgårdslärare Poikluoman päiväkoti
Terttu Kokko, lekparksledare S:t Karins lekverksamhet
Kaarina Kosola, barntädgårdslärare Kuovinkadun päiväkoti
Katja Kunnas, barnskötare dygnet runddaghemmet Rinkeli
Margita Kulkis, vårdbiträde Björkhagens daghem
Anne Seppälä, familjedagvårdare (område III)
Petra Varttinen, barntädgårdslärare Kesämäen päiväkoti

Vad utvärderas	Hur sker utvärderingen	Vem utvärderar	När sker utvärderingen
A Uppföljning och utvärdering av barnets tillväxt och utveckling	1. Samtal om fostran med föräldrarna	Personalen och föräldrarna (och barnet)	1-2 ggr/år, vid behov
	2a. Planerna för barnets småbarnsfostran och förskoleundervisning	Personalen och föräldrarna (och barnet)	1-2 ggr/år, vid behov
	2b. Hops / hojks	Personalen och föräldrarna (och barnet)	Vid behov, med jämna mellanrum
	3. Portfolio	Barnet, föräldrarna, personalen	Enligt vad man enats om i enheterna
	4. Interaktiv utvärdering tillsammans med barnet	Barnet och personalen	Dagligen
	5. Femåringspaketet	Föräldrarna, personalen, barnet	Kring 5-årsdagen
	6. Dagvårdens observationer om barnet	Personalen	Kring barnets födelsedag som samarbete med rådgivningen, vid behov
	7. Observationer hemma och i förskoleundervisningen som stöd för planeringen av nybörjarundervisningen	Btrgl som ansvarar för förskoleundervisningen, föräldrarna, barnet	I april-maj
	8. Uppgifter som testar fonologisk medvetenhet	Btrgl som ansvarar för förskoleundervisningen	Höst och vår
	9. KTI	Btrgl som ansvarar för förskoleundervisningen	På hösten
	10. Gruppundersökning av skolmognad	Personalen	I januari
B Utvärdering av hur småbarnsfostran genomförts	På överenskommet sätt inom enheten	Personalen	Enligt den tidtabell man enats om om i enheten
C Utvärdering av hur förskoleundervisningen genomförts	Utarbetande av verksamhetsberättelse över förskoleundervisningen (T-filen /förskoleundervisning/ verksamhetsberättelser)	De btrgl som ansvarar för förskoleundervisningen	Senast i juni
D Fostrarens självutvärdering	1. Utvärdering av den pedagogiska verksamheten	Arbetstagare+ förman	Som man enats om i enheten, minst en gång under verksamhetsperioden
	2. Utvecklingssamtal	Arbetstagare+ förman	Enligt given tidtabell minst en gång under verksamhetsperioden
E Fostringsgemenskapens genomförande (föräldrarnas delaktighet i vasu)	På överenskommet sätt inom enheten (t.ex. diskussions- och temakvällar)	Föräldrarna och personalen	På det sätt man kommit överens om i enheten
F Klienttillfredsställelse med småbarnsfostran och förskoleundervisning	1. Enkät om klienttillfredsställelse	Föräldrarna	I maj
	2. Föräldrarespons om förskoleundervisningen	Föräldrarna	I februari i samband med skolmognadssamtalen

Utöver de teoretiska kunskaperna i småbarnsfostran och utvecklingspsykologi har följande handlingar legat till grund för S:t Karins stads plan för småbarnsfostran:

- Förordning om barndagvård 239/1973
- Förordning om behörighetsvillkoren för personal inom undervisningsväsendet 986/1998
- Grunderna för förskoleundervisningens läroplan 2000
- S:t Karins stads plan för förskoleundervisningen 2001
- S:t Karins stads barnpolitiska program 2005-2010
- S:t Karinsstrategin 2004-2008
- Grunderna för morgon- och eftermiddagsverksamheten för skolelever 2004
- Lag angående vårdnad om barn och umgängesrätt 361/1983
- Lag om barndagvård 36/1973
- Lag om behörighetsvillkoren för yrkesutbildad personal inom socialvården 272/2005
- Lag om klientens ställning och rättigheter inom socialvården 812/2000
- Lag om ändring av socialvårdslagen 50/2005
- Lag om service och stöd på grund av handikapp 380/1987
- Konventionen om barnets rättigheter 1991
- Barnskyddsförordning 1010/1983
- Barnskyddslag 683/1983
- Förordning om grundläggande utbildning 852/1998
- Lag om grundläggande utbildning 628/1998
- Statsrådets förordning om behörighetsvillkoren för yrkesutbildad personal inom socialvården 608/2005
- Statsrådets principbeslut om riksomfattande riktlinjer för förskoleverksamheten 2002
- Grunderna för planen för småbarnsfostran
- Lag om likabehandling 21/2004